

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 ft — kr
Fél évre 3 ft — kr
Negyedévre 1 ft 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttár sora 20 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői Iroda

és
Kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

A nagyenyedi választó-kerület polgáraihoz.

(*) Fontos időszak az, mely a képviselőház föloszlatása által elkövetkezett reánk. Öt évenként csak egyszer nyílik alkalom, hogy minden választó polgár érvényesíthesse szavazatát, független meggyőződése szerint, a magyar állam politikájának irányításában. Ez az alkalom kínálkozik a közel jövőben, amelyet minden önértetes választó polgár bizonyosan fel fog használni arra, hogy a politikai helyzet alapos megismeréséből vett argumentumokkal önmaga előtt, mert másnak ezzel nem tartozik, indokolja szavazatát.

Kétszeresen fontos ezen időszak ama nevezetes kérdések miatt, melyek országoszerte tárgyalás alá fognak ez alkalommal kerülni. Ezen kérdések vagy olyanok, hogy megoldásuk módjáért a szabadelvű pártnak felelősséget kell viselnie; vagy olyanok, melyek ma még tervek s az új országgyűlés hatáskörében fognak elintézés alá kerülni.

A megoldott kérdéseket dominálja a szabadelvű egyházpolitika. Ezért, ennek a kérdésnek a megoldásáért a volt országgyűlés többsége nemcsak készségesen elvállalja a felelősséget; hanem hu-

szonkilencz éves szereplésében a legjobb eredménynek, soha el nem muló dicsőségének tekintti. Városunk polgárai is, vallásfelekezeti különbség nélkül, örömmel ragadták meg az alkalmat a vita folyamában tartott népgyűlésükön, hogy ezen politikai irányhoz való csatlakozásukat egész lelkesedésükkel kifejezhessék. Nem is lehetett az másképp, különösen Erdélyben, ahol a vallás-politika szabadelvű hagyományai a nemzeti fejlődelmek korából erednek s ahol kétszeres szükség van a magyar nemzeti állam érdekeinek védelmére.

Szívesen elvállalja a szabadelvűpárt a felelősséget a magyar állam ezeréves fennállása ünnepének rendezéséért is. Igaz, hogy ezt a történelmi momentumot az egész nemzet öröme és áldozatkészsége teszi első sorban emlékezetessé. De hogy ezt az ünnepünket az egész művelt Európa részvéte s elismerése között ülhetjük meg; hogy örömlünkben, az ünnepnek minden nevezetesebb alkalomával, jó szívűnk egész atyai melegséggel velünk együtt örvendett, velünk együtt dicsőítette a mult hagyományait, velünk együtt imádkozott a magyar nemzet áldásos jövődjéért, velünk együtt állott fel s emelte le fővegét nemzeti

imánk. Hymnusunk hangjaira a király is; ebben, ismerjük el, meg van a maga érdeme annak a kormánynak, mely a magyar államot hivatalosan képviselte.

A multnak eredményeire tehát s közöttük az államháztartás nagyfontosságú rendezésére bátran hivatkozhatik a szabadelvű párt.

De nem kevésbbé nevezetesek azon kérdések, melyeket a jövő országgyűlésnek kell megoldani. A választó közönségnek joga és kötelessége tisztában lenni ezen kérdésekkel s azon módozatokkal, melyek a valószínű megoldhatóság elveit magukba foglalják.

Ezen kérdések közt ma mindenesetre első fontosságú az Ausztriával való gazdasági kiegyezésnek s a közös terhek arányának a kérdése.

Őszintén elmondjuk erről a kérdéstről a mi véleményünket. Mi a kiegyezést, úgy, mint azt 1867-ben a XII. t.-czikk megállapította, szükségesnek tartjuk. Mi is magyar emberek vagyunk, mi is örömmel gondolunk arra az ideára, hogy vajha 30 millió magyar és pedig nyelvben és érzületben tiszta magyar ember, követelő erővel emelhetné fel és viselhetné az európai koncertben a nagy-

TÁRCZA.

Egy fiatal leánynak.

— Irta: Kemény Lajos. —

Midőn virágidon, mint kis madárka,
Enyelgve szálldogál tekinteted,
Mecsugja-e szivednek édes alma,
Hogy ez a sorsod, ez a végzeted?...
Tudod leányka: női szív s virágok
Két édes testvér: sorsuk egy, rokon,
Szalljon bár az öröm sugára rájok,
Vagy ott hervadnak néma sírokon.

A férfiszív aczél, viharban edzve,
Csak gyenge ág a szende nőkebel;
Fenn szállhat az, mint sas, vihart keresve,
Ez örömet csupán fészkebe lel;
Nem áll ellent virág a zord viharnek,
Előtte földre hajtja szép fejét,
Küzdelmet enged tölgynek, férfikarnak,
A néma megadás legyen tied.

Légy szende leányka és ne játsz' sziveddel,
Csak gyenge ág megtörik hamar,
Tudd meg, miért ruházta szép nemed fel
Az ég az angyaloknak bájjal;
Mert szép, mert szent a nőnek hivatása,
Ha átalérzi, s annak megfelelő,

Nincs a világon szende nőnek mása,
Oltár a kebele, mit imádni kell.

A férfi a küzdelem világa,
Ha vért avagy verejtéket fakaszt,
Csak úgy édes a győzelem virága;
Nő-szív kíséri, nő-kéz nyújtja azt;
És ha megtörik a férfikebel
A sorsharagnak zord hullámai,
Vérző szívére csak ti tudtok enyhet,
Megtört lelkének vigaszt nyújtani.

Hiába dus, vagy ünnepelt a férfi,
Nő nélkül elhagyott kőszirt marad,
S egy női szív, ha van, ki őt megéri,
Börtönfenéket is boldog a rab;
A férfi küzdhet végzet sorsa ellen,
A nőnek sorsa néma megadás,
Vezessen bár boldogságod szünetlen,
Avagy üldözzön egyre sorscsapás.

Midőn virágidon, mint kis madárka,
Merengve szálldogál tekinteted,
Ne sirj, óh érző szivedet ne bántsa,
Hogy ez a sorsod, ez a végzeted;
Kert a világ, s a férfi büszke fája,
Ti vagytok szép virágai neki.
Ha ember a teremtés koronája, —
Ti vagytok annak éke, gyöngyei!...

A hatásos jelenet.

— Elbeszéli egy drámaíró. —

(Vége.)

Nem hittem szememnek. Olvastam, ismét olvastam. Szórol-szóra így volt ez ott.

Mint mondani szokás: forogni kezdett velem a világ. A vér az agyamba tolt, amelyben minden átmenet nélkül fellobbant a kegyetlen valóság tudata, a feleségem megcsalt. Most lett csak világossá előttem magaviselete. Vakon bízva hűségében, nem vettem észre, hogy magatartása egyenesen rávallott a bűnös asszonyra, aki tetten érve, képtelen védekezni s kegyelmet kér. Mennyire hittem benne, hogy mindezt ártatlanságának, a méltatlanul sértett lélek kétségbeesésének jelül tekintettem!

Nem kellett már játszanom a szerepet. Magam voltam a megcsalt férj. S nem gondoltam többé a dráma szabályai szerint való szólásokra, amelyek kiszámított és fokozatos hatással haladnak a végsőig, hanem izgatottan, háborgó lélekkel közeledtem a közben föleszmélt asszony felé s szakgatott, rövid mondatokban, vadul riadtam reá:

— Nyomorult asszony...! Elrabolta a becsületem. Tudja meg... csak jásztam a megcsalt férjet. Szükségem volt egy árt...

hatalmi állás zászlaját. Mi is lelkesedéssel gondolunk arra az időre, mikor a minap Kolozsvárt ünnepelt lángeszű király fegyverei hatalmával, korát felülhaladó műveltségével s nagy tetterejével első hatalommá tette a nemzetet. De azóta az államok alakulásának alapelveül a nemzetiségi eszme lépett fel. Mi kevesen vagyunk s fejlődésünk minden lépését távol és közel, kiesiny és nagy, de mind ellenséges érületű népek aspirációja kíséri. Ezen aspirációkat csak egy európai nagyhatalom keretében elfoglalt előkelő állásunk kényszeríti nyugalomra. Lám, a szomszédnépek mind vetélkednek abban, hogy monarchiánk iránt barátságot fogadjanak; holott tudvalevő dolog, hogy a magyar nemzeti állam érdekei iránt helylyel-közzel nem éppen viseltetnek a kellő tisztelettel és elismeréssel. Mi tehát a kiegyezést szükségesnek tartjuk; de nem oly értelemben, hogy az egyezkedő másik félnek követelőző jogát elismernők s nemzetünk anyagi erejét és függetlenségét érette kockára tenni óhajtanánk.

A kormány a kvóta kérdésében még nem nyilatkozott. De annyit tudunk az osztrák pénzügyminiszter beszédéből, hogy annak a megállapítására nézve semmiféle ígérettel meg nem kötötte magát. Mi erről ezen nyilatkozat nélkül is meg voltunk győződve. Sokkal megfontolóbbrak és hazafiasabbnak ismerjük a kormányt, mintsem hogy gazdasági viszonyok közt vajudó népünk vállaira kellő rekompenzáció nélkül terheket venne és pedig a választó polgárok megkérdezése nélkül. Sőt azt hiszszük, hogy a kormánynak egyenesen az az egyik czélja a képviselőház fel-

osztatásával, hogy oly tekintélyes és imponáló többséget szerezzen az új országgyűlésre, amelylyel aztán a kiegyezés kérdésében gazdasági érdekeinket erélyesen megvédelmezhesse. Ezen elhatározás egyik indiciumának tartjuk mi azt az önértékes választ, melyet nagy részben a szabadelvűpártból, sőt annak színe-javából alakult kvóta-bizottságunk az osztrák bizottságnak visszaüzent, kijelentve, hogy nincsen jogos indok arra, miszerint az eddigi kvóta-aránytól eltérjen.

Másik fontos kérdése lesz az új országgyűlésnek a közigazgatás államosítása. Vármegyénknek meg van erre nézve az irányelve, mely abban áll, hogy a törvényhatóság közönségének mennél több alkotmányos jog biztosítását.

Igy áll a dolog, tisztelt polgártársak. A szabadelvű párt lassu, de biztos lépésekkel halad a nemzeti állam megerősödésének útján. E téren elért eddigi sikerei biztosítékot nyújtanak a jövőre. Felhívjuk tehát választókerületünk polgárait, hogy többször és éténken kifejezett meggyőződésük szerint egyesüljenek s bizzanak meg képviselésükkel oly férfit, kinek városunk és megyénk közügyeiben kifejtett sokszoros és sikeres tevékenysége garanciát nyújt arra, hogy kipróbált tetterejét még fokozottabb mértékben érvényesíti a közügyek javára.

Felosztatva.

A második, öt esztendőre egybehívott magyar országgyűlést ünnepélyesen feloszlatta Szent István koronájának viselője legmagasabb trónbeszédével. A szavak, melyek ez alkalommal a budai várak trónterében elhangzottak a király ajkáról, meszsze elhallatszanak ez ország minden tájékán

keresztül és büszkeségét képezik a nemzetnek, mely a legjobb egyetértésben van a koronával, mint eddig csak ritkán. És büszkék s meglegedettek lehetünk abban a fölemelő tudatban, hogy a korona akarata, szándéka, törekvése egy a nemzet akarataival és óhajaival, és hogy mind a ketten egy-ugyanazon uton haladnak, mely ut a magyar nemzet boldogításához, istápolásához vezet. Az éljen-ek, melyek százak ajkairól ma a forrón szeretett király felé dörögtek, az egész nemzet szívéből fakadtak, mely egy a király és a haza iránt érzett szeretetben és hűségben.

És valóban ez a nemzet és imént feloszlott alkotmányos képviselőtestület tisztességesen rászolgált a dicséret és elismerés teljes mértékére a szabadságért és felvilágosodottságért vívott becsületos küzdelemben. A feloszlott országgyűlés egyike a legnevezetesebbeknek a magyar történelemben és csak kevés országgyűlés mutathat fel oly eredményeket, melyek mérközhetnek ennek az országgyűlésnek a vívmányaival, mert ez a korszakalkotó reformok országgyűlése volt az állami élet egész terén. Az egyházpolitikai törvények egy csapással a szabadelvűség előharcosává tették a nemzetet Európában. Ezek a törvények, melyek az állam számára igénylik, ami az állam és az egyháznak megahagyják, ami Istené, e törvények a nemzet mélyen érzett szükségével vetettek számot és a nemzet legnagyobb felekezeti türelmessége mellett egy hatalmas nyomás alól szabadították fel a nemzetet, mely alatt évszázadokon át szenvedett felekezeti villongásokban és viszálykodásban. A magyar papság, és főleg a magyar magas klérus mindig hazafias érzelmi volt. Korábban nem egy bátor harczost állított a hadak élére, számtalan csatában vérért ontotta a nemzet szabadságáért és minden időben főlészáritotta a boldogtalanok könnyeit. Ennek a hazafias klérusnak az ország belső békeje most is szent, melyet bizonynyal minden rendelkezésére álló eszközzel meg fog tudni védelmezni. A magyar magas klérus soha sem volt kozmopolita; testükből való test az, és vér a mi vérünk-

asszony védekezésére. Önhöz fordultam, mert tudtam, hogy ön ártatlan. Érti ezt . . . tudtam, mert bízam benne.

— A eredmény — folytattam — irtózatos. Ön rávezetett a valóságra. Kiderült, hogy ön, az ártatlannak hitt angyal, valóban bűnös. Elárulta magaviseletével. Azt érdemlené, hogy elpusztítsam önt a föld színéről, hogy megöljem . . . De csak éljen szegényére önmagának. Hanem a szerelmet, mely önhöz kötött, kitépem szívéből s emlékezetét az utcza sarába dobom . . . !

Vettem kalapomat s távozni akartam. Az asszony, amikor föleszmélt, csodálkozni látszott, hogy még él. Midőn szavaimat hallotta, egészen föléledt s valami különös fény villant meg szemében. Remélt és félt. Szinte nyugodtan kelt föl s úgy tetszett, mintha igazi támadásom kevésbbé hatott volna rá, mint az eljátszott szerep. S egyszerre a legártatlanabb arczczal reám néz s így szól hozzám:

— Ah uram, mennyire sértő az ön vádja. De lássa, egészen nyugodtan hagy. Mert tudom, hogy ön vissza fogja venni és bocsánatot kér a szavakért, amelyekkel engem heveségében illetett. Azt hiszi, nehéz volt eltalálnom, hogy mi az ön terve? Hát nem tudja, hogy bele szoktam nézni irataiba, hogy

lapozgatok jegyzeteiben? Egy szerető, hű feleség előtt akarta ön eltitkolni terveit? Hogy velem a megcsalt férj szepét akarta eljátszani, már napok óta tudtam s nem akartam az ön kedvét elrontani . . . játsztam tehát a vétkes asszonyt. Ha tudom, hogy ön egy ártatlan asszony lelkiállapotát akarja ellesni, szerepem még könnyebb lett volna, mert azt csak nem hiszi komolyan, hogy oka volna rám féltékenynek lenni. Egyébiránt a jelenettel így is meg lehet elégedve s ha azt beleszövi a dráma meséjébe, a siker nem fog elmaradni s nem vádolhatják önt sablonszerűséggel, midőn egy ártatlan asszony tragédiáját ily módon rajzolja. Most pedig itt az ideje, hogy bocsánatot kérjen.

Tágra nyitott szemekkel hallgattam a ravasz asszony szavait. Ha nincs megdönthetetlen bizonyíték a kezeim közt, hinnem kellett volna ártatlanságában. Így azonban egy lépést közeledtem felé és az összegyűrt levelet a kezemben tartva, kérdeztem:

— Hogyan, asszonyom, tehát ön azt akarja, hogy szavait valónak vegyem s bízam tovább az ön hűségében?

— Igen uram, ez a valóság, a többi csak játék.

— Hazug asszony, sziszegtem fogam kö-

zött s a levelet elébe dobva, megvető hangsúlyozással kérdém: ez is játék . . . ? !

És ki akartam rohanni a szobából.

A feleségem azonban megfogta a kabátomat. Visszarántott és a lehető legbájosabb mosollyal kérdé:

— Meg van ön zavarodva kedves férjem?

— Én? — kérdém dühösen. — Honnan gondolja ezt?

— Hogy ezt a levelet nem érti!

— Fájdalom, nagyon is értem.

— Mondja, hogy olvasta, de felfogni nem bírta. Hát nem mondtam önnek, hogy napok óta készülök erre a jelenetre? És ha készülök rá, micsoda fáradságomba kerülhetett egy ilyen levelet iratni valakivel, hogy a játék sikerültebb és az ő drámája annál tökéletesebb legyen . . . Így töreksem én, hogy önt hallhatatlanná tegyem s ön hogyan bánik velem . . . hálátlan!

Térdre rogytam feleségem előtt és csókokkal árasztottam el a kezeit. Nincs nagyobb boldogság a világon, mint ha az embernek olyan felesége van, aki őt teljesen föl tudja fogni, érti törekvéseit, és hogy sikereit biztosítsa, megtesz mindent, de mindent.

D. F.

ből. A magas klerus szeretete a nemzet iránt nem csökkent, és a nemzet bizalma a magas klerus iránt zavartalan. Pillanatnyi elkedvetlenedés után becsületes, őszinte beke köttetett kettőjük között.

A felosztott országgyűlés rendezte az ország gazdasági viszonyait, emelte hitelünket és rendezte a valutát. Korszakos fontosságú, országos művet közel vitt a befejezéshez és egy évszázados papirosgazdálkodás után végre be lesz hozva a nemzet büszkeségére és nemes megelégedésére az aranyérték.

Az országgyűlés tartósan biztosította nemzetközi összeköttetésünket és mezőgazdaságunknak e téren oly előnyöket szerzett, minokról előbb álmodni sem mertünk. Magyarország a politika és közgazdaság terén egy fontos európai tényező fokára emelte melynek szava meghallgatást és jelentőséget talál Európa minden nemzeténél.

Nem sorolhatunk fel mindent bár a legnagyobb fontossággal bíró mozzanatot, egyet azonban még ki kell emelnünk. Ez az ezredéves ünnep. A magyar államiság ezredéves fennállása alkalmából rendezett ünnepélyek hebizonyítottak, hogy először a magyar állam önállósága és függetlensége bevezetett, megmasíthatlan ténynyé lett és hogy másodsor a király, aki ennek az országnak immár kilencszázados koronáját viseli fölkeft fején, búban és örömben, reményben és aggodásban, törekvésben és czélokban egy ezzel a nemzettel. A köteleket, mely királyt és nemzetet elválaszthatatlanul összeköt, a most felosztott országgyűlés szilárdá, tartalmassá, megváltoztathatatlaná tette és ezért büszke lehet a nemzet a legalkotmányosabb királyra és a kegy és dícséret szavaíra, melyek az újabb magyar történelem legjelentőségesebb országgyűlést berekesztették.

A felosztás alkalmából jelenti a „Pester Correspondenz“ a legjobb forrásból, hogy a választások október 28-án kezdődnek és az új országgyűlést november közepe körüli időre hívják össze.

Az országgyűlés berekesztése.

Folyó hó 5-én nagy ünnepélyességgel berekesztette be ő Felsége budavári palotájában az 1892. évi február havában egybehívott országgyűlést. A képviselőház tagjai és a főrendek nagy számmal jelentek meg. Ő Felsége a hercegprímás, a miniszterek, gróf Szapáry Géza főudvarmester, gróf Erdődy István főlovászmester, gróf Andrássy Aladár főkamara, gróf Pálffy Andor m. kir. testőrkapitány s gróf Paar főhadsegéd kíséretében vonult a trónterembe s leülvén trónjára, feltette süvegét és erces hangján felolvasta a trónbeszédet, melyet többször zajos éljenzéssel kísérték az egybegyűltek.

Ő Felsége a trónbeszéd kezdetén halát adott a Gondviselésnek, hogy ezer esztendeig fönttartotta országunkat és hogy őt részesítette abban a kegyében, hogy az ezredéves nemzet királya lehet. Különösen kiemelte az ezredéves ünnep legmagasztosabb jelenségét: a nemzet és királya egyetértését. Kiemelte a Vaskapu megnyitásának korszakos munkáját, hangsúlyozva, hogy e munkát Magyarország teljesítette, mely mindenha hirdetője lesz a magyar férfiak dicsőségének. Beszéde további folyamában méltatja a Romániában történt látogatásának jelentőségét, mely a román királylyal való szívélyes barátságának jele. Minden magyar ember örömmel veheti tu-

domásul Ő Felsége azon biztos reményét, hogy a béke ezentul sem fog megzavartatni. A törvényhozás munkálatainak felsorolása rendjén nagy fontosságú intézmények gyánant említé fel az egyházipolitikai törvényeket, s végül kijelentvén, hogy a „jelen országgyűlés megbízatásának lejártáig nem rendelkezik már annyi idővel, a mennyi szükséges volna a nagy horderejű előterjesztéseknek kellő nyugalommal és higgadt megfontolással való tárgyalására, kivált amidőn előbb még a jövő évi államköltségvetés megállapításáról is gondoskodni kellene“, — azon megjegyzéssel, hogy a lefolyt ciklus a magyar nemzet történetében nevezetes időpontot jelez, — kijelenti királyi köszönetet kifejezése mellett az országgyűlés felosztását.

Az egybegyűltek élénk éljenzése közben vonult vissza ő Felsége, nemsokára azonban megjelent a várkapornában tartott ünnepélyes „Te Deum“-on.

Csendőrlaktanya-felszentelés.

Bent, messze a hegyek között, a Pilis háta mögött, hol a szorgalmas nép a fel szoros értelmében véres verejtékekkel tör fel egy-egy darab termő földet; — hol a keves szálas gabonát — ha, mint az idén, jégverés el nem pusztítja — szeptember végén, október elején aratják; hol a természet fenséges csendjét nem zavarja más, mint a buja legelőkön tarkálló nyájak méla kolompja, mi különben nem is hat éppen zavarólag, sőt szépségesen beleillik a nagy templom, a természet harmóniájába; hol merész és sok fáradsággal épített sziklaút vezet fel a havasok tövébe: festői völgykatlanokban, elszórvva fekszik Remete. Hogy mennyire szétszórta terül el e havasalji község, fogalmat adhat arról az, hogy 1.900 léleknek nem kevesebb, mint négy templomot kellett emelni, hogy ne legyen kénytelen ünnepnapokon mértföldnyi utakat tenni, ha Istennek aldozni akar. És akar, mert ez a nép vallásos, nem rontotta még meg a felszeg civilizáció szele; távol el attól, világát azok a völgyek, hegyek képezik, és azok a jámbor állatok, melyek neki kenyeret adnak.

Ez a kis havasalji község a napokban egy lépést tett a civilizáció felé, de nem azon civilizáció felé, amely rontani van hivatva, hanem amely javára, megnyugtására szolgál azon körnek, melyre hatása, befolyása kiteijed.

A vidék egyik régi óhaja teljesült. Remete csendőrsöt kapott.

Elvben kapott már régebben is, de hogy tetté váljon az ige, szükség volt megfelelő helyiségre és ez nehezen ment. Azon a vidéken, hol az építkezés — értjük alatta a modern építkezést — nagy nehézségekbe ütközik, vállalkozó nehezen akad. De akadott mégis, és pedig a remetei egyik derék görög keleti lelkész, Pap János személyében, ki fáradságot és költséget nem kímélve, a hegyek között egy bájos völgy ölen a modern kor igényeinek megfelelő csendőrségi laktanyát építtetett és azt e hó 4-én, vasárnap adta át hivatalosan rendeltetésének, felszentelvén azt a megfelelő áhitatos szertartások között.

Az átadás és felszentelés! Szász József járási népszerű, derék főszolgabíró és nagy község jelenlétében folyt le, kiknek sorában jelen voltak Csorbea Simon ponori, Barb János remetei gör. keleti lelkészek, Rusz János nagyenyedi fegyintézeti gör. keleti lelkész, Dezső Zsigmond megyei fő-

erdész, Lázár Albert m. kir. honvéd főhadnagy, Horváth Miklós megyei főszámvévő. Ez utóbbiak hivatalos körúton lévén, örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy részt vegyenek az ünnepélyes, és azon vidékre nagy horderejű aktuson.

A felszentelési szertartás, melyet kellő segédlettel Pap János és Csorbea Simon lelkészek végeztek, 11 órakor vette kezdetét és ennek végeztével a szíves házi gazda, Pap János, dus és izetes ebédhez invitálta a társaságot, melyre a laktanya legénységi termében terítettek fel, s melyen a késő délutáni órákig együtt maradt a társaság vig zeneszó és pohárköszöntők közepette.

Az új laktanya igen csinos épület; egy irodai helyiséget, mely egyszersmind az őrsparancsnok szobája, egy nagy legénységi szobát, egy nős altisztí lakást — jelenleg üres — konyhát, kamrát és megfelelő mellék-helyiségeket foglal magában s mindezek ragyognak a tisztaságtól, dícséretére első sorban a derék őrsparancsnoknak, Domokos Bélának és az öt főből álló legénységnek, kik szintén elhalmozták előzékeny szíveségükkel a megjelent vendégeket.

Áldás legyen az új épületen, annak emelőljén és lakóin; adja Isten, hogy ez utóbbiak nehéz kötelességük teljesítésében mindenha jól érezzék ott magukat és mentől kevesebbszer akadjon olyan dolguk, melyet maguk is csak a kötelesség tudatában kénytelenek végezni!

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK“

XV. évfolyamára.

A „Közérdek“ hetenkint kétszer megjelenő politikai lapra előfizetéseket elfogad az alulirt kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre	6	frt — kr.
Félévre	3	„ — „
Negyedévre	1	„ 50 „

Mindazon tisztelt olvasóinkat, kik előfizetésükkel a jelenlegi évnegyedre még most is hátralékban vannak, tisztelettel kérjük annak mielőbbi beküldésére, hogy lapunk szétküldésében zavarok elő ne forduljanak.

A „Közérdek“ kiadóhivatala.

Vegyes hírek.

— **A király nevenapja.** Ő felségének nevenapját Nagy-Enyed város közönsége hazafias lelkesedéssel ünnepelte e hó 4-én. A róm. kath. templomban hálaadó istentisztelet volt, melyen Deli Ödön házfőnök czelebrált megfelelő segédlettel. A hálaadó istentiszteleten a Nagy-Enyeden állomásozó honvédség tisztikara teljes számban jelen volt.

— **Ő Felsége a király magas nevenapján** Gyulafehérvárott a székesegyházban ünnepi istentisztelet tartatott. A városi tanács, élén Novák Ferencz kir. tanácsos polgármesterrel, a kir. törvényszék, járásbíró, adóhivatal stb. és a katonatiszti kar testületileg jelent meg az isteni tiszteleten, melyen Fábián Sándor kanonok fényes segédlettel czelebrált.

— **Hymen.** Gencsy Arnold m. kir. csendőrhadnagy és Vincze Zelma, Vincze Dániel főiskolai tanár kedves leányának esküvője f. hó 5-én, a jó barátok és ismerősök élénk

érdeklődése között folyt le. Kovács Gyula polgármester, állami anyakönyvvezető elé járult első sorban is az ifju pár, kiknek dr. Magyar Károly m. főorvos és neje, Saymann József m. kir. csendőrszázados és neje voltak násznagyai, illetőleg nászasszonyai. A polgári kötés ünnepélye után az ev. ref. templomba vonult a násznép, hol tiszt. Szilágyi Farkas megható szép beszéde után esküvel is megerősítették házasságukat. Nemsokára fényes bankettre gyűlt össze az ünneplő násznép a „Két Hattyú“ szállodába. A köszöntők sorát az örömapa, Vincze Dániel kezdte meg, vendégeire emelve poharát; tiszt. Szilágyi Farkas az ifju párt, Kovács Gyula polgármester a menyasszony, Török Bertalan m. főjegyző a vőlegény szülőit eltek. Végössza nem lett volna a felköszöntőknek, ha nem ütött volna az indulás órája. A násznép az indóházhoz kísérte a kedves ifju párt, kik az esti gyorsvonattal Kolozsvárra utaztak, boldog otthonukba.

— **Képviselőválasztási mozgalmak vármegyénkben.** Dr. Werner Gyula, a magyarigeni választó-kerület képviselőjelöltje köré — amint írják — a választók egyértelműleg csoportosulnak. Ez idő szerint nincs is szó ellenjelöltről s így a vármegyénkben oly előnyösen ismert s közszeretben álló egykori főispáni titkárnak képviselővé választása egészen bizonyos. — Zeyk Gábor szabadelvűpárti a közelebbi napokban fog Vizaknán, a szép számu választók körében megjelenni. Beszélnek gróf Batthány Tivadar, Fiume volt képviselőjének fellépéséről is, ami azonban nem bizonyos. — Alvinczen Szöcs Pál jelölése tárgyában f. hó 11-én lesz gyűlés. — Török Bertalan fellépését a nagyenyedi választó-kerületben általánosan kedvezően fogadják a beérkező jelentések szerint. Programm-beszédét választói felhívására a választások iránt intézkedő megyei közgyűlés után fogja megtartani.

— **Október 6.** Az aradi vértanuk kivégzetésének ünnepélyes évfordulóját a nagyenyedi Bethlen-főiskola hazafias ifjusága szokott kegyeletességgel ünnepelte meg. Az emlékünnepeket a főiskolai diszteremben tartották meg, hol a „Te benned bízunk“ egyházi dal elhangzása után Tunyogi János végzett theologus, osztálytanító lépett a szószékre és lendületes imában emlékezett meg az elhunyt martirokról. Ezután a tanítóképzői dalkar énekelt, végül az egész ifjuság a Hymnus éneklésével fejezte be a gyászos emlékeztető ünnepélyt.

— **A tanítóképző-intézet önképzőköre** 1849. október 6-ának 47-ik évfordulója alkalmával, az Aradon elvázott tizenhárom martirnak emlékére, gyászünnepeket rendezett okt. 6-án d. e. 11 órakor a kép. tanári kar és több gimn. tanár jelenlétében a következő műsorral: 1. Hymnus, a kép. dalkara által. 2. Alkalmi felolvasás, tartotta Bodor Kálmán önk. elnök. 3. Apotheosis (Bajza Józseftől), szavalta Gyórfi Pál. 4. Quartett (Pleyeltől), előadták hegedűn Bodor Kálmán és Rápolti Ferencz, brátsán Rozsondai István, zongorán Gyórfi Pál. 5. Rendületlenül (Arany Jánostól), szavalta Nagy Kálmán. 6. Szárnyain az áhitatnak (Mozart F. A.-tól), énekelte a kép. dalkara.

— **Értesítés.** Nagytiszteletű Jancsó Sándor volt theologiai tanár, a nagyenyedi református egyházközség ujonnan megválasztott kitünő fiatal papja, f. hó 11-én vasárnap tartja beköszöntő szónoklatát. Az új lelkész nagytiszteletű Sándor János, a nagyenyedi egyházmegye kiváló érdemű esperese

fogja hivatalába beiktatni. Felhívjuk a nagy közönséget, hogy a lélekemelő, magasztos ünnepen minél számosabban vegyenek részt.

— **A nagyenyedi daloskör** e hó 4-én tartott közgyűlésén a tisztéről lemondott Váro Ferencz helyett Fogarasi Albert tanárt választotta elnökéül.

— **Tüz.** Nagy-Enyeden e hó 4-en, vasárnap reggel 4 órakor a Tóth-utczában Szabó Pál iparos háza — állítólag gyújtogatás következtében — kigyuladt, mielőtt azonban nagyobb veszedelem támadt volna, a fériadt szomszédok a tüzet eloltották.

— **Előfizetési felhívás.** Verseim első kötetét úgy a sajtó, mint a közönség rokonszenvvel fogadta. Ez a körülmény biztat fel arra, hogy most, négy évvel az első kötet megjelenése után, egy második kötet verssel lépjek a közönség elé. Egyszerű dalok, igénytelen versek. Csöndes harmonia az ideál világából. Mindörökké egy lesz az én meggyőződésem: A költészet célja nem az, hogy az élet meztelenségét tárja fel, de sőt, hogy azt ragyogó színekkel eltakarja. Aki pikantiát, vagy érzékkábító szenvedélyt sovárog, hasztalan veszi kezébe az én könyvem. De aki egy-egy pillanatra feledni akarja az élet bántó ridegségét, annak ez a verskötet hű barátja lesz. A kötet 1896. évi december 1-ére fog megjelenni mintegy 10 ivnyi tartalommal. Előfizetési ára egy példánynak 2 korona és 40 fillér. Előfizetési árak vagy hozzám (Barátos, Háromszék m.), vagy Cinner és Lingner könyvkiadó czégnél Nagy-Enyedre küldendők (1896. november 1-ig). Szabó Jenő. — Ezen előfizetési felhívást a legmelegebben ajánljuk olvasóink pártfogásába. Az ifju nemzedék között Szabó Jenő egyike azoknak, kik szívük, lelkük melegével a legnemesebb poesist művelve, messze túlhaladják társaikat. Különösen N.-Enyed és vidéke közönségét hívjuk fel, melynek körében izmosodott e jeles költői tehetség, hogy azon sok szép élvezet viszonzásául, melyet az ifju költő nyújtott, támogassa menél tömegesebben.

— **Alsó-Fehérvár megye** költségvetésének előirányzata az 1897-ik évre. A) Szükséglet: Tisztviselők, segéd- és kezelő személyzet fizetése és lakpénze 59590 forint. Szolgazemélyzet bére és lakpénze 3980 frt. Szolgazemélyzet ruházati átalánya 610 frt. Hivatalos helyiségek bére 1100 frt. Irodai szükségletek 2500 frt. Napidíjak és uti költségek 3930 frt. Épületek fenntartása 250 frt. Egyéb rendszeresített kiadások 100 frt. Raktartási költségek 20 frt. Előre nem látható kiadások 1100 frt. Rendkívüli építkezési tartalékalap 400 frt. A) összesen 73580 frt. B) Fedezet: Állami javadalmasz 69170 frt. Cselekvő kamatok —. Ingtatlanok jövedelme 200 frt. Alapok járuléka 890 frt. Különféle bevételek 20 frt. Térítmények 1000 frt. Pótadó —. B) összesen 71280 frt. C) Összehasonlítás: A) Szükséglet 73580 frt, B) Fedezet 71280 frt. Mutatkozik hiány 2300 forint.

Fenti költségvetési előirányzatot az 1886. évi XXI. t.-cz. 47. §-ának intézkedéséhez képest azon hozzáadással közlöm, hogy az egyes rovatokra vonatkozó táblázatos kimutatások az alispáni irodában közszemlére kitétettek és ott betekintheők. Egyidejűleg tudatom, hogy az 1897. évre a következő pótadók kivételese fog javaslatba hozatni: 1. Tiszti nyugdíjalapra (1886. XXI. t.-cz. 88. §) 1/2%, r. tanácsu városokra 1/2%. 2. Körjegyzői nyugdíjalapra (1886. XXII. t.-cz. 66

§.) 1/2%, r. tanácsu városok kivételével. 3. Abrudbányai laktanya rovat (1879. XXXVII. t.-cz.) 1/2%, Nagy-Enyed, Gyulafehérvár rendezett tanácsu városok kivételével. 4. Monographia rovat (1883. XV. t.-cz.) 1/2%, Gyulafehérvár sz. kir. város kivételével. 5. Székházépítési rovat (1883. XV. t.-cz.) 1/2%. 6. Betegápolási rovat az 1897. 1898. 1899. évekre (1875. III. t.-cz.) 1/2%, Abrudbánya Gyulafehérvár, Vizakna r. tanácsu városok kivételével. Tehát az összes 1897. évi megyei rovatok 6%-ot tennének ki, mindenik az állami egyenes adó után számítva. Nagy-Enyeden, 1896. évi szeptember hó 20-án. Csató János királyi tanácsos, alispán.

— **„Zlagneana“** néven — mint értesülünk — új román takarékpénztár van alakulóban vármegyénk területén, Zalathán. A mozgalom élén Montáni Gyula gör. kath. esperes s zalathnaközségi pénztárnok és Albini Gyula körjegyző s több vidéki román pap és jegyző állanak. Az alapítók szorgalmasan dolgoznak gyűjtik a részvényjegyzéseket s befizetéseket, hogy az új intézet minél rövidebb idő alatt megkezdhesse működését. Véleményünk szerint egy takarékpénztár bőségesen elég Zalathának és vidékének; egy új pénzügyintézetnek más alapokon, pl. a pestvármegyei népies hitelszövetkezetek példája szerint, kellene alakulnia.

— **A választásokról.** A választási mozgalmakról egyetlenegy fővárosi hírlap sem nyújt oly tiszta, objektív képet és oly alapos információkat, mint a kitünően szerkesztett Magyar Ujság, mely a fővárosi sajtóban a legelső helyek egyikét foglalja el. A Magyar Ujság, amely tudvalevőleg azt a rendkívüli kedvezményt nyújtja, hogy minden előfizetője havonként ingyen kap egy kötet regényt, oly nagy levelezői karral rendelkezik országsszerte, hogy minden eseményről a leggyorsabban értesül. A Magyar Ujság (kiadóhivatala: Budapest, Vármegye-utca 15.) a legolcsóbb lap is, mert egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy hónapra 1 frt. Aki alapos információkat akar szerezni a választásokról, olvassa a Magyar Ujságot!

— **„Magyarország a millennium idejében.“** Ezen címet viseli a Laurencz Gyula igazgató kiadásában megjelenő s az Ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás című diszmű II. kötetét képező illusztrált mű, melynek 3-ik füzeté most hagyta el a sajtót. E füzetben találjuk a junius 8-iki diszmenet banderistáinak utolsó képsorozatát, a pusztaszeri emlékköletének ünnepségét, valamint a Budapestben megtartott ifjusági tornaversenyt feltűnő kivalóan sikerült képeket, amely ünnepségeken tudvalevőleg Ó Felsége a király is résztvett. A hazai fürdők közül a remek fekvésű Trencsén-Teplitz és Borszék fürdők találtak fölvételre. E páratlan kiállítású és négy nyelven megjelenő diszműnek legjobb ajánló levele az az óriási érdeklődés, amelyben a nagy közönség a mű első kötetét részesítette, s amely siker indította a mű igazgatóságát ezen II. kötet kiadására. A II. kötet 6 füzetből fog állani. Minden egyes füzet ára 40 kr. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapestben, Teréz-körút 39., félemelet (Kunoss Vilmos és fia műintézetében).

— **A Sziriusz kísérője.** Az a ragyogó álló csillag, mely téli esteiken tündököl és a mely hatalmas fényével azonnal feltűnik, a

Szíriusz, tudvalevőleg sok tekintetben az égboltozatnak egy legérdekesebb lakója. Ezzel a csillaggal kapcsolatos az emberi szellem legszebb diadalainak egyike, mert közvetlen szomszédságában egy hihetetlenül gyönyörű csillag áll, melyet jóval előbb, semmint egy emberi szem megpillantotta, egy csillagásznak eles elméje számításokkal kifürkészett. Ennek a csillagásznak, Besselnek föltűnt, hogy az égboltozaton az a lassu mozgás, melyet az összes ugynevezett álló csillagok végeznek és a mely természetesen csak a teleszkópon vehető észre, a Szíriusznál nem egyenes vonalban és nem is egyenletes gyorsasággal megy végbe, miként a többi álló csillagoknál, hanem ugynevezett szinuszvonalban, mely a hullámoktól leírt vonalhoz hasonlít, és csakhamar rájött, hogy a Szíriusz az égboltozaton kört írt le egy pont körül, mely viszont egyenes vonalban halad előre. Minthogy e világűrben körmozgást csak valamely szolid tömeg behatása idézhet elő, ezen az alapon azt állította, hogy egy másik álló csillag áll Szíriuszhoz közvetlen közelében, csak hogy ez sötét, míg Szíriusz fényes és a két álló csillagnak vonzása okozza azt, hogy kölcsönösen közös súlypontjuk körül forognak. Bessel ki is számította a súlypont körüli pálya alakját, a mely erősen excentrikus ellipszis s azt találta, hogy a Szíriusz ezt a pályát ötven esztendő alatt futja meg. A csillagászok nagyon kikelték Bessel teóriája ellen; nem akarták elhinni, hogy akkora nagyságu sötét tömeg legyen a világűrben, mert ez a sötét test nem lehet sokkal kisebb a Szíriusznál, máskülönbben nem okozhatta volna ennek mozgását. Bessel halála után 1862-ben Clark a washingtoni 45 cm. nyílásu refraktorral megpillantott a Szíriusz mellett egy kis csillagocskát, mely az előre kiszámított irányban állott; az elsőben elméletileg fölfedezett csillag volt tehát egészen sötét, de mégis csak 25 nagyságu, míg a Szíriusz még az első rendű csillagokat is fölülmulja, ez a sötétebbik csillag a Szíriusz fényének alig három ezred részével rendelkezik, pedig a Szíriusz csak kétszer akkora, mint a kisebbik csillag. Ettől az időtől fogva sokkal nagyobb teleszkópokat irányítottak a Szíriuszra és nagyon jól sikerült a kísérő csillagnak a közös súlypont körül való pályáját, mely látszólagosan maga a Szíriusz körül való pályának tűnik fel, megfigyelni és megmérni. Ez a pálya ellipszis, melynek egyik gyújtópontjában a Szíriusz áll. Mint-hogy ez az ellipszis nagyon erősen ellaposodott, ennél fogva a két gyújtó pont egymástól nagyon messze, a periferiához pedig nagyon közel áll. Így esik meg, hogy a periferián mozgó kísérő a gyújtó ponton álló Szíriusztól való távolságot egyre apasztja, mindaddig, míg a periferián éppen vele szembe kerül. Így is történt 1862-től fogva, a mikor a távolság tíz év másodpercet tett ki, rövid gyarapodás után erősen leszállott; ezzel a kísérő annyira közel került a Szíriuszhoz, hogy a fényével beragyogta s a kísérő egyszerre egészen eltűnt. 1892. végén a távolság már csak 2.2 másodpercet tett ki és már ez év elején a legnagyobb teleszkópokkal lehetséges volt a kísérőt megpillantani. Ezek a kutatások jövő télen sokkal jobban fognak sikerülni és a csillagászok alig várják, hogy megfigyeléseiket megkezdhessék, mert ekkor ki fog derülni vajjon a sötét kísérő azon a helyen lesz-e, melyet a csillagászok neki kiszámítottak.

— Az utozák tisztogatása Olasz-

országban. Olaszország számos városában az utozákat nem a hatóság tisztogatattja, hanem egyesek maguk vállalkoznak rá, kik kötelezik magukat, hogy egy vagy több utcát tisztán tartanak. A hatóság ezért csekély bért fizet, kivált oly utcákért, ahol nagyobb a szekerközlekedés s ekképp több a trágya is. A vállalkozó rendszeren 400 méternyi hosszúságu utcáreszt rabiz egy nap-számásra, vagy oda adja önként jelentkezőnek, aki aztán az összesöpött utcai szemetet talicskába gyűjti, kiszállítja a városon kívüli meghatározott helyekre s ott trágyának dolgozzák föl, melyet a környékbeliek szívesen megvásárolnak.

— Az amerikai örökösök. Számítások szerint eddig 134 esetben vettek el elszegényedett európai mánások amerikai milliomos nőket s a házasságok folytán 161 millió dollár, azaz közel 350 millió forint vándorolt át Európába.

— Siket-e a hal. Ujabbán az a nézet kezdett elterjedni, hogy a halaknak igen jó hallásuk van. Bebizonyítani vélték ezt azzal, hogy a haltenyésztő csöngetéssel ad jelt az etetés idején s a halak erre a jelre tömegesen usznak a part felé, ahol a tenyésztő szórja az eledelt. Egy német természettudós azonban erősen ragaszkodott ahhoz a véleményhez, amelyhez kis úvegmedenczében tartott aranyhalak megfigyelése folytán jutott s amely szerint a halról elterjedt régi mondás, hogy a hal néma, valóságos alap-szik. Állítása igazságának bebizonyítására összeköttetésbe lépett egy haltenyésztővel, akinek nagykiterjedésű halastava van. A három napig tartott megfigyelések eredményeit a következőkben közöljük: Első nap. A halász a parthoz közeledik s a kezében tartott csengővel csengetni kezd. A halak azonnal feléje usznak és várják az eledelt. A halász fölényesen mosolyog a naiv tudásra, aki maga részéről a szemével hunyorgat. Második nap. A tudós még messze a parttól elveszi a halásztól a csengőt. A halász a kosárral kezében nesz nélkül megáll a parton. Ime, a halak éppoly hirtelen, mint tegnap, megváltoztatják irányukat s azonnal feléje usznak. A tudós győzelmesen mosolyog, a halász a bajszát rágja. Harmadik nap. A tudós magához veszi a csengőt, bokrok között látatlanul a tó közelébe húzódik s egy széles fa mögé elrejtőzve, megáll. Ekkor hirtelen elkezd teljes erőből csengetni. Az eredmény: a halak esőndeseh továbbbuszkálnak s az erős csöngetés ellenére nem rengálnak a lármára. A tudós tehát győzött. Kitént ugyanis, hogy a halak nem a csengő szavára jönnek elő, hanem mert látják a halászt. Valahányszor csöngetés nélkül közelgett, épp oly mohón usztak feléje, remélve a megszokott eledelt. De ha ügyesen elbujva, észrevétlen a partra húzóhatott, csöngethetett bármily erősen: a halak nem vettek róla tudomást.

— Főziskolák Angolországban. Londonban eddig 140 főziskolát állítottak fel, melyekben iskolás leányok tanulják a főzés tudományát. Anyujuktól ugyanis a londoni leányok nem tanulhatnak főzni, mert ezek maguk sem értenek hozzá. Ezenkívül mosásra és kézimunkára is oktatják a leendő gazdaasszonyokat. Mindez pedig új dolog Angliában. Londonban 30.000 leányt képeztek ki így eddig a házi teendőkhöz a város költségén. Egy londoni lap ezekről a háztartási tanfolyamokról írva, megjegyzi, hogy egy szegény munkás neje mégis csak fontosabb érteni a ház körüli teendőkhöz,

mint tudni a bibliát vagy a patriárkhák életkorát.

— Hivatalos lap Khinában. Said Mehemmed Sahim khan, Khiva khánja, elhatározta, hogy fővárosában keleti török nyelven hivatalos lapot ad ki s e célból már meg is rendelt egy gepet Pétervárról. A bokharai khanságnak tudvalevőleg már három éve van perzsanyelvű hivatalos lapja, melynek a címe: „Kalami“ (Toll), míg Perzsiában az „Iran“ című hivatalos lapon kívül, mely minden tízedik napon jelenik meg, még két más lap van, u. m. a „Ferheny“ és a „Semb“ (A nap), melyek havonként kétszer jelennek meg. Afganisztant és Beludisztant kivéve most már minden középázsiai állammak megvan a maga hivatalos lapja.

— Csodadisznó. Furcsa disznót vitt a minap a gazdája egy német lap szerkesztőségébe. A jól táplált kocza annyiban hasonlít az emberhez, hogy két lába van csupán s minden lábán öt ujj. A csodaállat vonszolja magát ezen a hét lábón s minden szerve teljesen normális állapotban van. Normát (így hívják a deli állatot) a gazdája mutogatni fogja s ezzel a disznóval akarja megalapítani — bocsánat — a disznóját.

Meteorologiai jelentés okt. 4-től okt. 7-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	67.2	+10.5	NW ₂	1	—		
4	2	65.6	+20.7	—	1	—	+21.3 +10.3
9	66.1	+13.4	—	0	—		
7	66.0	+14.0	—	9	ny.		
5	2	63.4	+21.2	N ₁	10	—	+22.0 +14.0
9	63.8	+16.0	—	8	0.6		
7	66.0	+15.6	—	10	1.7		
6	2	66.9	+17.9	S ₂	10	3.0	+19.0 +14.5
9	68.8	+15.4	—	10	0.1		
7	68.3	+15.2	—	10	—		
7	2						
9							

Kilátás: Derült és enyhe idő.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C°. fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-le. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, — = dara.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Hosszabb szünet után tudósításaink fonatát ismét felvéve, a piac jelenlegi helyzetéről és az ideai termésről, eddig beérkezett hírek alapján, következőkben referálunk.

Vörös here. (Lóhere.) Mint mindig az idény kezdetén, úgy jelenleg is, a termelők, valamint a kereskedők figyelme majd kizárólag ezen czikk felé fordul, annál is inkább, mert az összes termelő országokból eddig beérkezett tudósítások olyanok, hogy nem lehet rajtuk, a termés eredményét illetve, megbízhatóan eligazodni. Franciaország, Oroszország gyöuge termésről panasz-

kodnak, de mégis alig mulik el nap, hogy ajánlatok ne érkezzenek. Csehországban általában a sok esőzés károsította a termést. Amerika ez idő szerint alig ajánl valamit, de nem is érdeklődik az európai termés iránt. Hazánk heretermelő vidékeiről folyton csak gyenge termést jelentenek. A bevetett területek jóval nagyobbak, mint tavaly, továbbá meglehetősen készletek maradtak ugyancsak a múlt évről, de mindazonáltal szilárd az irányzat, úgy, hogy jelenleg nagyszemű áru, mely mellesleg megjegyvezve eddig csak kis mennyiségben lett ajánlva, 45—50 frtjával lesz fizetve, középminőségű, vagyis átlagáru 40—44 frtjával.

Luczerna. Milyen a termés, arról eddig nem rendelkezünk még a kellő adatokkal; úgy látszik, a kedvezőtlen időjárás itt is kárt tett. Minőség szerint 40—50 frtjával fizetik.

Fehér here eddig kevés érdeket keltett, mert kereskedőknél tavalyról nagy készletek maradtak.

Mezei komocsin, mint hallatszik, meglehetősen termést szolgáltatott, de jobban megázott, vagyis esőverte, meg nem ázott áru aránylag magas áron, 26 és 28 frton kelt.

Baltaczin, tiszta mag (pimpinella mentes) 9—9¹/₂ frt.

Piaczi árak.

Nagy-Ényed, 1896. október 4.			
Buza legjobb	1	véka	1—
" közepszerű	"	"	—90
Kétszeres legjobb	"	"	—80
" közepszerű	"	"	—75
Rozs legjobb	"	"	—70
" közepszerű	"	"	—65
Zab legjobb	"	"	—50
" közepszerű	"	"	—45
Kukoricza (tengeri)	1	véka	—75
Burgonya	"	"	—35
Széna legjobb	egy szekér	"	6.—
Szalma legjobb	"	"	2.20
Bikkfa 1 köbm. keresztirányú nélkül, 1 m. hosszú	"	"	3.50
Cserfa 1 "	1 "	"	3—
Tölgyfa 1 "	1 "	"	3—
Faszén kemény	egy hektoliter	"	1.50
Marhahús	1 kilogramm	"	—36
Sertéshús	"	"	—44
Szalonna	"	"	64—76
Disznózsír	"	"	—75
Vöröshagyma	"	"	—10
Fokhagyma	"	"	—10

Csarnok.

Bizonyítékok elégtelensége miatt.

Komor arczczal lépett az ügyvéd a szobába, hol türelmetlenül várta jegyese, az a bájos özevgy, kit ekesszólásával meghódított, mikor megnyerte egyik kétségbeesett pörét.

— Elítelték? — kérdezte Hariszné.

— Felmentették — válaszolt a fiatal ember, még mindig komor arczkifejezéssel.

— Hogy örülök ennek! Igaz, hogy az ön remek beszéde után az esküdtek nem is tehettek másképp. Honnan is szedte elő azt a sok bizonyítékot? Mert tudja, míg maga nem mutatta ki oly fényesen a vádlott nő ártatlanságát, én nem voltam olyan bizonyos benne, — kételkedtem.

— Soha se lehetünk bizonyosak semmi-
ben — jegyezte meg dr. Varga kedvetlenül.

— Igen, míg olyan ügyes ember, mint ön, be nem bizonyítja. Az ön beszéde a bíró lelkiismerete felől valóban nagyszerű volt. Meg is bántam pillanatnyi kételyeimet.

— Mért nem maradt ott, míg kimondták az ítéletet?

— Nem bírtam megállni azt a szörnyű

bizonytalanságot. Hát még a szegény vádlott nő.

— Nos, ő már tul esett rajta.

— Ah, úgy örülök, s ön?

— Oh, én is, de beszéljünk másról.

— De hát nem örül annak a gondolatnak, hogy azt a szegény, szép, ártatlan nőt megmentette a haláltól, a bitófától? Hát maguk ügyvédek az igazságot semmibe se veszik?

— Én azt hiszem, hogy igen.

— Ön fáradtnak, rossz kedvűnek látszik. Tán zongorázzak? Ez csillapítani fogja, mert nyugalomra van szüksége.

— Nyugalom, édes nyugalom már, ha csak közelében lehetek. Ön olyan jó, hogy mellette minden rossz még rosszabbnak tűnik fel.

— De mi lehetne rossz édesem? kérdezte a nő vőlegényét, ki daczára elért sikerének oly kedvetlenül látszott. Mi baja?

— Semmi.

— Igazán? — Egy hirtelen eszme villant fel Hariszné agyában. — Ön csak nem hiszi, ön csak nem hiheti, hogy az a nő büns volt?

— Én nem tudom, — mondta Varga szomoruan.

— De hisz ön bebizonyította, hogy nem ő vette azt a mérget.

— Nem is vette, mert ott volt már az íróasztalban. De ő használhatta.

— De hogy akadhatott rá a nászéjen, alig hogy haza érkeztek? És miképpen tudhatta, hogy micsoda lehet ez a por?

— Ha csak előzetesen nem bírt róla tudomással.

— De hisz ön kimutatta, hogy az a mérget el volt rejtve egy titkos fiókban. Hiszen ezzel győzött meg mindenkit.

— Igazán?

— Hát a vádlott nő önnel talán bevallotta, hogy ő a tettes?

— Dehogyan!

Kinos szünet áll be a jegyesek közt. Hariszné visszagondolt a tárgyalás menetére, s lassan-lassan elhúzódott az ügyvédtől. Hirtelen kérdezett:

— Emil, maga már ismerte ezt a nőt a tárgyalás előtt?

— Ismertem, — felelte Varga — míg arczát kezébe temette.

— Még akkor, mikor engem nem ismert?

— Nem láttam, mióta jegyesek vagyunk.

— De hát eljegyzésünk előtt igen. Találkozott vele és velem is. És beszélt nekem szerelemről és ostromolta szívemet. Feleljen hát!

— Nem szakíthattam egyszerre. Véget vettem a viszonyoknak, mihelyt módomban állt.

— De én szakíthatok azonnal. Nekem módomban áll . . . és meg is teszem.

Varga nem szólt semmit. Csak ült a kezeveten és bámult maga elé. Hariszné holtalóvány lett, hosszú szünet után megszólalt.

— Arra kérem, doktor ur, hagyjon el. Nem kell felnie, hogy büntetésnek majd nyakára küldöm a rendőrséget.

Az ügyvéd felugrott.

— Irma! Az égre kérem . . . ön nem gondolhat felőlem olyat. Legalább hat hónapig nem láttam, mielőtt ez a dolog megtörtént. Különben is a mi köztünk történt, csak amolyan „flirt“-féle volt. Én nem törődtem sokat vele, ő sem én velem. Én némileg lehangolt kedélyállapotban voltam, ő meg . . .

— Kérem, ne mondja tovább, nem érde-

kel. A lelkiismeretlen ügyvéd, meg a gyilkos nő nagyon jól illettek egymashoz.

— De ő nem volt rossz nő, Irma! valóban nem; ő olyan nagylelkűnek mutatkozott, mikor örül szoltam neki.

— Ugy hát neki köszönhettem azt a gyönyörűséges vőlegényemet, az ideáloamat.

— Az égre kérem, hallgasson meg. Ő azt mondta akkor, hogy szívesen lemond rólam, mert ő is tudta, hogy mi a szerelem. És akkor mesélte nekem, hogy ez az ember — a későbbi férje — hogy tette tönkre előbbi vőlegényét, ki aztán megölte magát avval a méreggel, mit ott tartott . . .

— A titkos fiókban.

— Igen, az íróasztalban, mit a férje megvett akkor, mikor áldozata minden holmiját elárvereztette. Ő akkor azt mondta, hogy ha egy kanál vízben megfojthatná, megteenné. Nekünk pedig sok boldogságot kívánt frigyünkhöz. És én már eddig is olyan boldog voltam.

Hariszné némán állt, már azt akarta mondani, hogy ő is boldog volt, de visszatorította a szavakat. Doktor Varga folytatta:

— Hat hónappal később volt az esküvője avval, ki vőlegényét a halálba kergette. És a nászéjen . . .

— Meghalt . . .

— Igen. S ő engem kért fel védőnek. S én nem utasíthattam vissza, miégszántam szegényt. Iparkodtam kimutatni a bizonyítékok elégtelenségét. Isten bocsásson meg nekünk. Most tudja az igazságot! Bocsásson meg és ha már nem akar szenvedni — az ügyvéd kalapját vette és az ajtó felé közeledett — éljen boldogul . . .

— Emil!

— Irma! életem! kedvesem! Az ügyvéd karjaiba zárta a zokogó nőt, ki könnyei közt reá mosolygott:

— De mindent elmondott? mindent?

— Igen, szavamra mondom, nincsenek ugyan bizonyítékaim . . .

— Felmentem önt, a bizonyítékok elégtelensége alapján.

S—1 P—r.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Ényeden.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, csikos, koezkázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 különböző szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér- és vámmentesen a házhöz szállítva, mintákat posta fordultával küld: HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (4)

271—1896 szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni kir. törvényszék 1896. évi 1476. számú végzése következtében Heinrich Gusztáv ügyvéd által képviselt Wagner Samuel gépgyára javára m. hercepi Rátoni Károly és társai ellen 116 frt 1 kr s járulékal erejéig 1896. évi június hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 430 frtra becsült, Kolombán Ferencznel 2 paripa-ló, 1 kanca és egy 1 éves csikó, Jari Károlynál 2 drb és 2 éves fehér tulokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a m. l. d. kir. bíróság 1702—1896. sz. végzése folytán 116 frt 1 kr. tökéletesítés, és eddig összesen 49 frt 13 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig M. Hercei községben végrehajtott szervenvedetek lakásán leendő eszközésére 1896. évi október 10. napjának d. e. 10 órája határidőül kintzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legfőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1896. évi szeptember hó 21-ik napján.

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

862-96 1-1

A Váradi-ház Főtér 7-ik szám alatti emeleti helyiségei azonnal kiadók. 5 szoba, konyha, kamara.

Értekezhetni dr. Winkler Albert városi főorvos urral. 859 2-3

Sz. 1993-1896. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Albina hitelintézet végrehajtónak Saman Nicolae és neje végrehajtást szenvedő elleni 56 frt 50 kr. tökéletesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén, a vizaknai kir. járásbíróság területén levő preszákai község határára fekvő 58. sz. tjkben A + 1. 3-11. rend. 130 2, 775 2, 776 3, 777 1, 1057. 1533 2, 1598 2, 2140 2, 2219, 2221, 2222, 2265 1, 2554. és 2685 1. hrsz. ingatlanokra az árverést 365 frt 1 kr. b. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi november hó 3-ik napjának d. e. 10 órája Sz. Preszákai község házána leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3833 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság tkvi hatósága.

Vizaknán, 1896. évi szeptember hó 18-án.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró.

863. 1-1

2003-896. tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság által a kir. kincstárnak Györfy Kata, János, István és György elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 78 frt 10 kr. töké, ennek 6% kamatai, 1 frt 65 kr. eszményi belyeggel, jelenlegi 6 frt 65 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Györfy István és György jogutódának a m. lapádi 59. sz. tjkben A + 1. r. a. fekvőre 160 frt és Györfy Jánosnak a m. lapádi 58. sz. tjkben A + 12-13. rendszám alatt felvett ingatlanokra 336 frtban megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi október hó 24-ik napján délelőtt 8 órakor M. Lapád községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Magyar-Lapád község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1896. május 31.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

866 1-1

2002-896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság által a kir. kincstárnak Vunt Atyimue Vurva Istina elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 40 frt 53 kr. töké, ennek 6% kamatai, 40 frt 80 kr. végrehajtási már megállapított, valamint az 1 frt 65 kr. eszm. belyeg, jelenlegi 5 frt 65 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Vunt Atyimi Vurva Istinának az alsógárdi I. R. 467. sz. tjkben A + 1. 2. r. sz. a. felvett ingatlanok 309 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi okt. hó 23-ik napján d. e. 8 órakor Alsó-Gáld községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Alsó-Gáld község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. bíróság mint tkkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1896. május 31-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

865 1-1

Várszeg-utca 31. sz. ház,
4 évig adómentes, 3 szobás, konyha, éléskamra, kert és melléképülettel,
7000 frtért eladó.
Értekezhetni: Vár, 20. sz. alatt. 864-96 1-2

A Szentkirály-utca 70. szám alatt kiadó egy kényelmesen **burorozott utczai szoba,** hol mérsékelt árban — akár helyben elfogyasztva, akár kihordva — izletes

házi koszt is kapható.
Ugyanott **czimbalom, női ruhaszabás és varrás** alapos oktatására jutányos árban tanítványok felvételnek. 858 2-6

Kiadó lakás.

A Baromvásártér-utczában **2 szoba, konyha, kamara, pinche és faskamarából álló lakás kiadó.**

Értekezhetni **Sombory Sándor** rendőrkapitány urral. 860 2-3

A helyi piacon levő **czukrászdámban** egy elárusító 13—14 éves leányt jó családból felveszek.
Értekezhetni alólírotnál.
Id. Kun József. 861-89 2-3

Van szerencsém a nagyon tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy eddigi üzletársamtól Gergelyi István urtól **külön váltam.**
Midőn ezt nagyérdemű pártfogóim és munkaadóimmal tudatom, vagyok bátor értesíteni, hogy ez év okt. 1-től
Furka Mihály
helybeli szabómesterrel (lakása: Vár, id. Kun József czukrászata mellett) munkaközösségre léptem. Kérem eddigi szives pártfogásukban, melylyel egy negyedszázados működésem alatt hála köteleztek, jövőre is részesíteni.
Főtörekvésem ezután is az lesz, hogy szolid és izléses munkával tegyem magamat érdemessé a nagyérdemű közönség szives pártfogására. 856 3-3
Tisztelettel **Szabadi József,** szabómester.

A brassói portland-czement-gyár
ajánlja legkitünőbb
Portland-czementjét
felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a **legolósabb árban.**
Nagy-Enyeden kapható: **WINKLER JÁNOS** urnál, ahol
Román-czement
mindig a legjobb minőségben található.
809 7-10

Iroda: Főter 38. sz.

Telefon-sz. 5. és 6.

Cirner és Lingner

Papirzacskó- és Pénztári tömb Gyár,
Könyvnyomda vállalat

* * Nagy-Enyeden. * *

Modern berendezése, dús felszerelése
s jeles munkaerőinél fogva képes az
erdélyrészi hasonnemű vállalatokkal ver-
senyezni úgy az árak, mint a munkák
kivitele tekintetében.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike
a vidék legelterjedtebb lapjainak s mint
ilyen,

hirdetések közlésére
kiválóan alkalmas.

A nyomda
hét gyorsajtóval
működik.

Újdonságok
mindig nagy vá-
lasztékban.